

Dvojmesačník, júl – august 2020

Trenčín región

III/V
číslo 3
ročník 5

Prázdniny bez rúška

KOCR

Kraj sa prebúdzá

strana 3

Turistická polícia

Na koronabajku

strana 6–7

Spomienky

Za Evou Kristinovou

strana 8

9 772453 794003

25 >

Všetko je akési vzácnejšie...

Počasié bolo odjakživa témou tém pri každej debata. Od tohtoročnej jari je však všetko iné. Svet a diskusia sa odvedty točia okolo koronavírusu. Neviditeľný nepriateľ niektoré krajiny položil na kolena, iné sa s ním popasovali úspešnejšie. Medzi také sa radí aj Slovensko. Odborníci hovoria, že to bolo vďaka „domácejmu väzeniu“, že sme sa izolovali, necestovali, nestretávali sa. Vírus sme teda stopli, no zastavil sa aj život, cestovný ruch a spolu s ním aj šport a kultúra. Ani naše noviny nie sú výnimkou, túto situáciu sme nedokázali predvídať, a preto ste dvojmesačník Trenčín región v máji do svojich schránok nedostali. Počas troch mesiacov sme obmedzili cestovanie, premýšľanie o dovolenke išlo do úzadia. A kým doteraz sme okolitú prírodu považovali za absolútnu samozrejmosť, koronadoba nás naučila vážiť si ju. V čase, keď boli všetky nákupné centrá, kiná a mnohé „konzumné prevádzky“ zatvorené, ľudia sa zrazu nevedeli nabažiť najbližšej lúky či lesa za domom. A to je fajn.

Zistili sme, že nepotrebujeme zdolávať svetové kopce. Ak vyšliapeme na rozhľadňu, nahradíme tým aj zatvorené fitko. Obyčajné veci sme si začali viac vážiť. O tom, že príroda môže inšpirovať aj náš každodenný život, si prečítate na poslednej strane novín s Katkou Tekeľovou. A keď sa nám už život pomaly, ale opatrne vracia do starých koľají, nezabudnite podporiť ani blízkú kultúru – divadlá, muzikantov či výtvarníkov. V prvý deň otvorenia Inoveckej chaty som sa s rodinou vybral na miestne preslávené buchty. Aby sme podporili podnikateľov v cestovnom ruchu. Potešil som sa, keď som tam videl množstvo turistov. A najmä tých, ktorí si pochúťky na chatu doslova odšliapali. Aj vy máte vo svojom okolí zaujímavé miesto, útulnú reštauráciu, bufet v parku či vyhlídkovú vežu. Neváhajte a pošlite nám tip na príjemný výlet. Možno inšpirujete aj ostatných.

Radovan Stoklasa
šéfredaktor

Letný hit: pod' na ŠTÚR TÚR a vyhraj

Originálnu atraktivitu pre domácich i cezpoľných turistov prináša na tohtoročné letné prázdniny Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región. Spojila ju s menom a odkazom slovenského literáta a buditeľa Ľudovíta Štúra, okrem iného aj vášnivého cestovateľa. Jeho cestopis Cesta po Považí inšpiroval ľudí z KOCR, aby ponúkli verejnosti letnú hru ŠTÚR TÚR, ktorá umožní mať celý kraj ako na dlani.

„Trenčiansky kraj je plný lákadiel. Vedel o tom aj Ľudovít Štúr a my sme sa inšpirovali jeho potul-

Uhrovec. S ich históriou sa možno zoznámiť aj bez sprievodcu

prostredníctvom tabuliek s QR kódom, ktoré sú na všetkých hra-

kami po našom kraji. Letnej hry ŠTÚR TÚR sa môže zúčastniť každý, kto plánuje zozbierať plný batoh nových, nezabudnuteľných zážitkov. V priebehu dvoch mesiacov zdolajú účastníci hry 10 pamiatok, vrcholov či dominant, ktoré ohromili aj samotného Štúra,“ pripomenula výkonná riaditeľka Krajskej organizácie cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región Eva Frývaldská.

Doplnila, že pri potulkách zavítate na štyri hrady – Považský, Beckovský, Čachtický a hrad

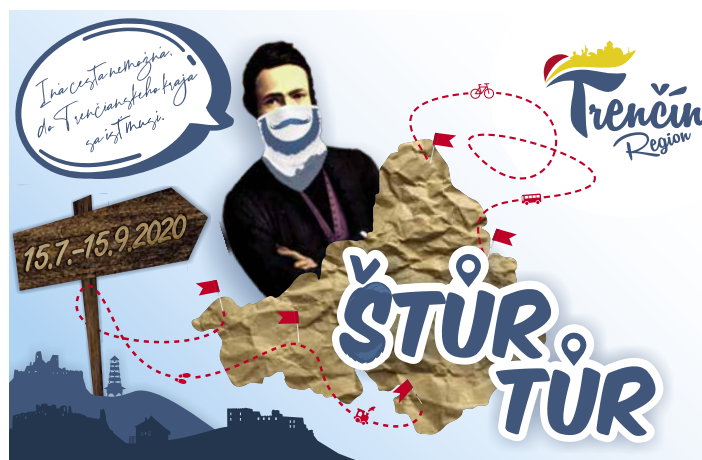
doch umiestnené.

„Hra ŠTÚR TÚR ponúka aj návštevu rozhľadní, vrcholov a okolitej prírody. Uprostred lesov Tlstej hory medzi obcami Dohňany a Zubák sa týči 6-poschodová Rozhľadňa Púchovskej doliny. Pri návšteve Trenčianskych Teplic zase navštívite vyhlídku Jeleň, ktorú zdolajú aj tí najmenší. S bohatými výhľadmi budete pokračovať na Štefánikovej vyhlídky v Trenčine. A k ŠTÚR TÚR, samozrejme, patrí rodný dom Ľudovíta Štúra i Alexandra Dubčeka v Uhrovci. Doplním ešte vrch Rokoš, na ktorý vedie náuč-

ný chodník Fraňa Madvu z Nitrianskeho Rudna, a Štúrovu skalu,“ pripomenula Eva Frývaldská. Ak sa chcete stať súčasťou ŠTÚR TÚR, zaregistrujte sa od 15. júla do 31. júla 2020 na e-mailovej adrese info@trenclinregion.sk. Ak dovedty stihnete všetkých 10 zastávok, získate špeciálne tričko Trenčín región a postupujete do súťaže o hlavnú cenu: wellness pobyt pre celú rodinu v Termáloch Malé Bielice!

Viac na www.trenclinregion.sk.

(ros)

s narastajúcou návštevnosťou online priestoru sme celieli aj činnosť Krajskej organizácie cestovného ruchu Trenčín región. Aby naši sledovatelia zabudli na ťažké chvíle, snažili sme sa kultúru, šport alebo oddychové čítanie preniesť priamo k nim, a to prostredníctvom mobilu, tabletu či počítača. Pravidelne sme ľudí zásobovali jedinečnými zábermi z nášho kraja, zaujímavými článkami, aktualitami či audionahrávkami. A myslím si, že to fungovalo, svedčia o tom mnohé reakcie ľudí.“

Aké najčastejšie podnety, pripomienky či odporúčania ste počas tohto obdobia dostávali?

ním, kultúrными a spoločenskými udalosťami kríza najviac postihla. Ekonomická situácia prinúti ľudí k tomu, aby viac času trávili doma, na Slovensku. Je to dobré znamenie pre oživenie cestovného ruchu aj v Trenčianskom kraji?

„Ako hovorí slogan Dovoľenka na Slovensku, dobrý nápad, súčasná situácia toto tvrdenie len potvrdzuje. Naša krajina ponúka všetko, čo turista potrebuje. Ak sa zameriame na Trenčiansky kraj, návštevníkovi k dokonalej dovolenke nechýba naozaj nič. Ak teda nerátame more... Postupné uvoľňovanie opatrení rozväzuje i ruky prevádzkam cestovného ruchu. Aj keď ešte všetko nie je v štandardných mantineloch, už teraz turista môže navštíviť stravovacie zariadenia, využiť služby hotelov, penziónov alebo spolu s rodinkou absolvovať návštevu niektorého z množstva hradov.“

KOCR už dávnejšie používa heslo „Ani nevieme, čo doma máme“. Vláda SR aktuálne veľa hovorí o podpore cestovného ruchu, aj finančnej. Už to cítite?

„Obmedzenia sa podpísali i pod čerpanie finančných prostriedkov štátnej dotácie. Zdroje však efektívne presunieme do ostatných projektov, ktorými nadviažeme na rozbehnuté aktivity. Plán sme pozmenili tak, aby sa viac sústredil na domácich turistov a prilákal ich stráviť dovolenku v Trenčianskom kraji.“

Aké projekty ste pripravili na leto? Čím prekvapíte turistov – domácich i cezpoľných?

„Máme pripravených viacero zaujímavých projektov, pretože letné prázdniny sú pre cestovný ruch v našom kraji absolútnou dominantou. Tentoraz musíme reagovať na uvoľňujúce sa opatrenia veľmi flexibilne, ale verím, že ponúkneme turistom maximum príležitostí spoznať náš kraj. Za všetky projekty spomeniem jeden – rodiny s deťmi sa môžu tešiť na zábavnú turisticko-poznávaciu hru s názvom ŠTÚR TÚR. Náš slávny rodák Ľudovít Štúr bol milovník prírody a vášnivý turista. Vieme o miestach, ktoré navštívil, ale sú i také, ktorých návštevu by sme mu zaručene odporučili a boli by sme radi, keby ich videl. Viac sa o tejto súťaži dočítate na inom mieste tohto vydania novín.“ (ros)

Kraj sa prebúdzá

S Jurajom Gerlicim, predsedom KOCR Trenčín región, o aktuálnej situácii v oblasti cestovného ruchu

Skúste priblížiť, akým spôsobom prežil Trenčiansky kraj obdobie pandémie, čo sa týka cestovného ruchu.

„Ako sa hovorí, mimoriadne situácie si vyžadujú mimoriadne riešenia. Núdzový stav a obmedzenia spôsobené pandemiou zasiahli ľudsky a profesijne každého z nás. V oblasti cestovného ruchu to najviac pocítili organizátori rôznych podujatí, ktoré museli byť nárazovo a vo veľkom počte rušené. Zatvorili sa brány hradov, múzeí, divadiel či kín, kultúrnych domov, spoločenských inštitúcií. Výrazne sa oklieštila operatíva, komunikácia medzi organizáciami cestovného ruchu. Škrty neobišli ani veľké festivaly, medzi ktoré patrí napríklad Pohoda v Trenčíne či Bikefest v Kálnici. Aktivita v oblasti cestovného ruchu sa počas krízy presunula do online priestoru.“

Akým spôsobom sa trojmesačný výpadok „zahral“ so štatistikami v počte návštevnosti, prenocovaní, dá sa tento prepád už odmerať?

„Je pochopiteľné, že cestovný ruch trafil na silu, imidži. Nebol priestor upriamiť pozornosť na atraktivity, ktoré by mohol turista zažiť na vlastnej koži – lebo sme museli ostať doma. A teda aj finančné straty zariadení cestovného ruchu sú veľké.

Krivky merateľných ukazovateľov išli rapídne dolu. Ak porovnáваме rovnaké obdobie tohto a minulého roku, celkový počet návštevníkov sa prepadol o 65 %. Počet prenocovaní klesol o 56 %. Trenčiansky

kraj v marci 2020 navštívilo 10 093 návštevníkov, čo z hľadiska návštevnosti posúva náš kraj na 5. priečku spomedzi krajov Slovenska.“

Bolo počas pandémie a mimoriadnej situácie cítiť, že sa turisti premiestnili do online priestoru, ktorý vaša organizácia veľmi často využíva na prezentáciu svojich aktivít?

„Aktivita užívateľov sociálnych sietí bola počas posledných mesiacov citeľne vyššia. Priamo úmerne

„Keďže platil zákaz akýchkoľvek podujatí, náš kalendár sa kompletne zmenil. Cieľenie podpory, aktívna účasť na podujatiach, ale aj obsah webovej stránky trenclinregion.sk. No všetko zlé je aj na niečo dobré.

Zamerali sme sa na prípravu aktivít do druhej polovice kalendárneho roka, na prípravu propagačných materiálov a otvorili zaujímavé projekty. Počas tohto obdobia sme sa stretli s množstvom reakcií na okresané karanténne aktivity. Zaznamenali sme zväčša pozitívne reakcie, občas i negatívne. Časté otázky sa týkali najbližšieho termínu vydania nového čísla dvojmesačníka Trenčín región.“

Cestovný ruch je jednou z oblastí, ktoré spolu s cestovaním, ubytova-

Pod Strážovom majú tie najkrajšie kroje

Región, ktorý si predstavíme v tomto čísle, prechádza cez viacero okresov. Začína sa v Ilavskom, pokračuje do Ponitria a dotýka sa aj hraníc Trenčianskeho a Žilinského kraja. Dominuje mu vrch Strážov, husté lesy a príroda, ktorá zostala na viacerých miestach stále nedotknutá.

Ak sa rozhodnete spoznať túto časť Trenčianskeho kraja autom, neobanujete. Už len samotná cesta, ktorá sa kľukatí medzi mnohými lesmi, môže byť zaujímavým zážitkom. Na husto zastavané mestá môžete zabudnúť, len občas narazíte na niektorú z rázovitých dedín uprostred hôr, ktoré si dodnes zachovali jedinečný charakter.

Ešte lepšie však spravíte, ak táte prednosť turistike či cyklistike. Región pod Strážovom je menej vyhľadávaným miestom a oproti rušným Vysokým či Nízkym Tatrám poskytuje viac pokoja, pričom krásou určite nezaostáva. Jeho výhodou je zároveň blízkosť vyhľadávaných atrakcií, medzi ktoré patrí priehrada v Nitrianskom Rudne, Bojnický zámok, ZOO, ale aj Čičmany s jedinečnou architektúrou.

Predstavujeme región ZLIECHOVSKÁ DOLINA

Pomyselným centrom celého regiónu je tentoraz obec. Zliechov totiž leží priamo pod Strážovom, vďaka čomu má pečať typickej podhorskej dediny. Život tu nebol v minulosti ľahký a zrejme aj vďaka tomu sa tu zachovala starobylá kultúra. Má podobu miestneho folklóru – piesní, výšiviek i krojov, ktoré patria medzi najkrajšie na Slovensku. Pôvod niektorých vzorov dokonca vy-

chádza z talianskeho renesančného umenia a šikovnosť miestnych obyvateľov tak dodnes budí obdiv aj ďaleko za hranicami obce. Celý región stojí na pomedzí viacerých oblastí Slovenska. Odráža sa to napríklad v nárečí, ktoré sa používa vo Valaskej Belej. Horné lazy a centrum obce boli osídľované smerom od Ilavy. Výslovnosť obyvateľov žijúcich na tomto území je tvrdá, čo je

typické pre západoslovenské nárečie. Dolné lazy si zase osvojili mäkké stredoslovenské nárečie, ktoré je charakteristické pre dediny Rudnianskej doliny.

Veľkých a honosných historických pamiatok je pod Strážovom pomenej, dominujú tu najmä kostoly, pamätníky či súsošia. Na mnohých miestach však objavíte kúsok histórie, ktoré kedysi formovali tento kraj. Ide napríklad o pozostatky lesnej železnice Ilava – Zliechov – Gápel, prostredníctvom ktorej pred sto rokmi zväžali drevo z tamojších bohatých lesov.

Na zaniknutom hrade by mohla vyrásť rozhľadňa

Centrum košeckého panstva kedysi predstavoval hrad, ktorý pochádzal ešte z 13. storočia. Pod jeho správou bolo viacero dedín v doline Váhu i v samotných Strážovských vrchoch. Po odhalení sprisahania však nastal smutný koniec. Postaralo sa oň cisárske vojsko pod velením Pavla Esterháziho, ktoré ho doslova vyhodilo do vzduchu. Z majestátneho hradu sa tak dodnes zachovalo už len niekoľko múrov. Tie najväčšie z nich nemajú

viac než jeden meter.

Hrad leží v katastrálnom území obce Košecké Podhradie, vo výške 454 metrov nad morom. Najviac turistov sem prichádza počas tradičného podujatia Výstup na 101 hradov a zámkov. Z miesta, kde kedysi stáli veže a siene, sa im ponúka pekný pohľad na široké okolie. Podľa starostu Košeckého Podhradia Rastislava Čepáka by práve tu mohla v budúcnosti vyrásť rozhľadňa.

„Ide o myšlienku, ktorá je tu dlhšie. Problém je v tom, že pozemky pod hradom sú súkromné. Ak by však boli úspešné rokovania s ich majiteľmi, a možno v ďalšom programovom období by prišla vhodná výzva, tak by sme o tom uvažovali,“ hovorí starosta. Turistom by sa tak mohol v budúcnosti naskytnúť výhľad, ktorý si kedysi užívali košeckí hradní páni. Hradu sa stal osudným rok 1670. Jeho vtedajší majiteľ Petroczy sa totiž zaplietol do sprisahania, ktoré bolo namierené proti cisárovi Leopoldovi I. Po jeho odhalení dal pánovník na výstrahu toto sídlo zbúrať.

V masovom hrobe skončili aj deti

Štefan Kuman, Anna Tanáčová či Rudolf Žikmund – aj to sú mená, ktoré zdobia pamätník vo Valaskej Belej. Ide o Rómov, zavraždených počas druhej svetovej vojny nacistami. Ich životný príbeh si v obci dodnes pripomínajú.

Od konca roka 1944 až do jari 1945 špeciálne jednotky SS masovo popravovali Rómov vo viacerých častiach Slovenska. Neobišli ani obec Valaská Belá, kde v tom čase žila neveliká rómska komunita – tri rodiny, ktoré mali dokopy asi 20 členov. Väčšina z nich sa však konca druhej svetovej vojny nedožila.

Doslova čiernymi písmenami sa do života dediny, obklopenej horami, zapísal 6. november 1944. „V Belianskych vrchoch operovala partizánska skupina Jána Žižku a stretý s nemeckými jednotkami boli v okolí obce časté. Začiatkom novembra sa nemeckým vojakom nevydarilo útoky na partizánov a pri návrate z neúspešnej akcie sa

rozhodli pomstiť na nevinných. V časti obce zvanej Nová Pešť zajali 13 Rómov a hnali ich do časti Škrípovo,“ priblížila Zuzana Kumanová z občianskeho združenia In Minorita.

Medzi zajatými boli muži, ženy, ale i minimálne štyri deti vo veku desať, päť a dva a pol roka. Nemci ich zaviedli na samotu Nad studienkami neďaleko obce. Tam

ich všetkých postavili do kruhu a nemilosrdne zastrelili. Tých, ktorým sa podarilo prežiť toto besnenie, následne dobili kolbami. Obete boli pochované na mieste v spoločnom masovom hrobe. „Práve táto krutosť poukazuje na to, akému zaobchádzaniu boli Rómovia počas druhej svetovej vojny vystavení,“ zdôraznila Kumanová. Na mieste masového hrobu postavili neskôr obyvatelia Valaskej Belej pamätník. V rokoch 2018 až 2019 ho obec spoločne s občianskym združením In Minorita revitalizovala a doplnili tu mená zavraždených Rómov. V deň 75. výročia tragických udalostí si obeť uctili pietnym aktom priamo na mieste. „V tomto roku revitalizáciu žiadneho pamätníka nepripravujeme, ale budeme pokračovať v pripomínaní témy rómskeho holokaustu,“ doplnila Zuzana Kumanová s tým, že je dôležité pripomínať si osudy ľudí, ich mená a hlavne nezabudnúť.

ABECEDA

Cesta hrdinov SNP

- Najdôležitejšia turistická magistrála na Slovensku. Tiahne sa od Duklianskeho priesmyku až k Mohyle M. R. Štefánika, odkiaľ až po hrad Devín vedie Štefánikova magistrála. Cesta hrdinov prechádza väčšinou územím, ktoré sa stali svedkami významných udalostí počas SNP a na konci vojny.

Leopold I.

- Druhý najdlhšie vládnuce panovník v Čechách a v Uhorsku. Proti nemu bolo namierené sprisahanie v dnešnom Ilavskom okrese. Skupina šľachticov mala zneškodniť jeho osobnú stráž a panovníka uniesť na Košecký hrad. Tam mal byť dovedený, kým by nepodpisal želania stavov. Sprisahanie napokon odhalili, hrad podmínovovali a zdemolovali.

Lesná železnica Ilava – Zliechov – Gápel

- Parná železnica s rozchodom 600 mm získala koncesiu v decembri 1922. Vtedy už bol vybudovaný jej prvý desaťkilometrový úsek údolím Podhradského potoka. Firma TÚZ v Zliechove jednokolačkou zväžala drevo z hôr až do Ilavy, využívala ju aj gápelská sklárňa na prepravu sklárskych výrobkov.

Partizánska skupina

- Pod menom Jána Žižku bojovali počas 2. sv. vojny tri partizánske skupiny – dve na území vtedajšieho Československa a ďalšia v bývalej Juhoslávii. Jedna z nich operovala aj v Strážovských vrchoch. Partizánska brigáda vedená Teodorom Polom vznikla z oddielov a skupín, ktoré vznikli pred a po vypuknutí Slovenského národného povstania.

Rómsky holokaust

- Počet rómskych obetí, ktoré zahynuli počas druhej svetovej vojny, nie je dodnes známy. Hovorí sa však až o 500-tisíc mŕtvych. V jazyku tejto menšiny sa namiesto slova holokaust používa výraz porajmos. V preklade znamená požíranie.

Zliechovský kroj

- Dominuje mu biela farba s krásnou výšivkou s použitím cirkovej (žltej), oranžovej, bielej, neskôr aj červenej farby. Skladá sa z viacerých častí – krpecov, pančušiek, spodnice s pásom, vokolku, zástery, rukávov, grgule, čepca a podviky. Kroj zo Zliechova ste mohli obdivovať aj vo filme Zem spieva.

Skutočné bohatstvo ukrývajú hory

Strážovské vrchy patria medzi miesta s najkrajším prírodným prostredím v Trenčianskom kraji. Na ich najvyšší vrch vedie hneď niekoľko turistických chodníkov. Odmenou za trochu náročnejšiu túru sú nielen panorámy širokého okolia, ale aj viaceré pôsobivé zákutia, ktoré objavíte na samotnej ceste – jaskyne, bizarné skaly i malebné kotliny a doliny. Najvyšším vrchom v pohorí je

Strážov. Vypína sa do výšky 1 213 metrov nad morom, a to na hranici okresov Ilava a Žilina. Dostanete sa naň z obce Čičmany aj zo Zliechova po červeno značenej turistickej trase – Ceste hrdinov SNP. O niečo jednoduchšia cesta zase vedie z Pružiny. Ochránari odporúčajú turistom, aby sa držali vyznačených turistických chodníčkov. „Celá Národná prírodná rezervácia Strážov je naše naj-

vzácnejšie a najcennejšie územie. Brložia tam všetky veľké šelmy, medzi ktoré patrí aj medveď hnedý. Je to jediná divočina, ktorá nám zostala a o ktorú nechceme prísť,“ upozorňuje riaditeľ Správy CHKO Strážovské vrchy Karol Pepich.

V Strážovských vrchoch sa nachádza aj niekoľko vodopádov. Najvyšší leží v Súľovských skalách, dva ďalšie – šesťmetrový Dolný a deväťmetrový Horný – na Strážovskom potoku. Tieto prírodné úkazy sú od seba vzdialené len kúsok. „Prístup k nim však nie je možný, nachádzajú sa totiž v území, ktoré má najvyšší stupeň ochrany. Útočisko tu má veľké množstvo chránených živočíchov, preto je dôležité, aby mali pokoj a ticho,“ vysvetľuje Pepich.

Celé územie vyhlásili na národnú prírodnú rezerváciu ešte v roku 1981. Jeho výmera je približne 480 hektárov. Tvoria ho štyri hrebene s vrcholmi nad 1 000 metrov nad morom, ktoré obklopujú najvyšší vrch Strážov.

dvojstranu pripravila: (bas)

Napriek pandémie sme v dvoch etapách spoznávali vrcholy i úskalia Trenčianskeho kraja

Sediť doma na gauči, pozerat' dookola negatívne správy o pandémii a nič nerobiť? Každý z nás si určite našiel nejakú aktivitu, aby sa počas karantény tak trochu nezbláznil. Aj mne jedného dňa zazvonil telefón a z druhej strany sa ozvala kamarátova výzva: „Počuj, nejdeme cez víkend na bicykel? Dáme tri hrady – Tematín, Beckov a Čachtice. Bude to makačka, ale doma je to ešte horšie.“

TURISTICKÁ POLÍCIA

To najt'azšie na úvod – Tematín. Dvakrát ma presviedčať nemusel. Vždy som rád obdivoval krásy Trenčianskeho kraja. „A to bude len začiatok, toto leto dáme oveľa viac,“ opakoval. Bicykel polozapadnutý prachom v pivnici by sa tiež potreboval prebrať zo zimného spánku. Hoci platili prísne hygienické opatrenia nariadené štátnymi inštitúciami, pohyb v prírode už bol koncom apríla povolený. Koronabajk potreboval menšie technické „ošetrenia“, ale na sobotňajšie ráno bol pripravený ako lusk. Keďže cestovanie vlakom bolo ešte rizikové, naložil som ho v Bratislave do kufra auta a zamieril ku

kamarátovi do Piešťan. „Od nás to dáme po hrádzi smer Horná Streda, potom do Hrádku a odtiaľ na Tematín a následne uvidíme podľa toho, koľko síl budeme mať,“ predstrel plán Erik. Okrem klasickej cyklistickej výbavy tentoraz nemohli chýbať ani rúška či návleky na prekrytie úst a nosa. Samozrejmosťou bola nejaká „svačinka“ a pitný režim, keďže sme v tom čase nevedeli odhadnúť, či bude cestou čosi otvorené. Napokon sa k nám pridali aj ďalší dvaja bajkeri. Avšak s tým, že dajú len Tematín a ďalej sa od nás odpoja. V obci Hrádok sme na križovatke viacerých cykloturistických trás odbočili vpravo. Zhruba šesťkilometrové stúpanie

na zrúcaninu bolo plynulé najskôr po asfalte v obci a následne po štrkovom podklade. Sem-tam sme naďabili na väčšie kamene či popadané konáre. Na najnižšom prevode a s dobre rozloženými silami a troma krátkymi zastávkami sa to však dalo zvládnuť. „Telo vládze, ale nohy nejak neposlúchajú,“ smiali sme sa cestou nahor. „Dobre, že sme dali Tematín ako prvý, kým ešte máme sily. Beckov a Čachtice už budú oproti tomuto brnkačka,“ zhodli sme sa. Občas sme stretli aj skupinky peších turistov, ufujazdili okolo nás akurát tí, ktorí si na cestu nahor zvolili elektrobike. Cestou na vrchol nás prekvapil mobilný operátor, ktorý nás automaticky pripojil na českú sieť.

To sme sa na chvíľku aj zhrozili, či nás potom nezaregistrujú, že sme boli v zahraničí, a budeme musieť absolvovať štrnásťdňovú štátnu karanténu. To by nás v práci či doma asi nepochválili...

Bicykle nad hlavou

Cez lokalitu Pod Chlmom sme sa dostali až pod zrúcaninu hradu Tematín, pred krásnu ruinu vo vrchoch Považského Inovca. Najskôr sme víťazoslávne dvihli nad hlavu bicykle a pred vstupom priamo na hrad sme podporili zbierku na podporu jeho opravy. Krásne slnečné počasie nám poskytlo neskutočné výhľady z plošiny pri hlavnej veži na celé Považie, ale v pozadí aj na Malé i Biele Karpaty. Zaberačka do kopca sa nám vrátila cestou späť, keď sme sa mohli vyjašiť pri zjazde rovnakou trasou. Museli sme byť obozretní a opatrní. Trocha nepozornosti a môžete pri páde utŕžiť boľáčky. To sme pocítili aj na vlastnej koži, ale nič vážne okrem odrenín či modrín sa nestalo.

V Hrádku sme sa na križovatke ciest rozdelili, dvaja zo štvorčlennej posádky si to namierili naspäť do Piešťan a my s Erikom sme pokračovali po ceste smerom na Hôrku nad Váhom, Novú Ves nad Váhom, Kočovce,

aby sme zdolali ďalší z našich naplánovaných cieľov – hrad Beckov. Keďže bola nedeľa, áut na ceste bolo minimum, držali sme aj svižné tempo. Naším plánom bolo dať si v Beckove kofolu, ra-

ďera a niečo pod zub, no vzhľadom na hygienické opatrenia boli prevádzky zatvorené. Výstup na Beckov bola rýchlovka, akurát priamo na hrad sme sa nedostali, tak sme si oddýchli na príľahlom susednom kopčeku.

Ani radler, ani Čachtice

Tretou destináciou mal byť hrad Čachtice. Z Beckova sme sa vybrali po hrádzi smerom na Nové Mesto nad Váhom, lenže parťák dostal defekt. Na mieste sme ho opravili, lenže nechceli sme riskovať, či to plášť vydrží, a tak sme Čachtice z itinerára napokon vypustili a z okresného mesta sme si vychutnali jazdu po novej cyklotrase až do Hornej Stredy a následne do Piešťan. Summa summarum, zdolali sme vyše 60 kilometrov za 3 hodiny a 45 minút s priemernou rýchlosťou 17,2 km/h a s prevýšením 610 m. Rozlúčili sme sa s tým, že si prezvoníme, naplánujeme niečo ďalšie a spoznáme Trenčiansky kraj z inej perspektívy.

Hrebeňom Považského Inovca

Situácia sa po dvoch týždňoch zopakovala. Opäť to začalo telefonátom a tentoraz bol plán cyklotrasy náročnejší. Východiskovým bodom boli znova Pieš-

ťany a vo dvojici sme sa vybrali z kúpeľného mesta spoznávať zákutia Považského Inovca. Cez Gonove Lazy sme prešli hranicu Trnavského a Trenčianskeho kraja, dostali sme sa na kopanice

medzi Starou a Novou Lehotou. Z Hornej Dolnej, strediska kultového televízneho seriálu, sme si vyšliapali po autostráde kopec až na Bezovec. Oproti predošlej cyklotúre nás už vítali aj otvorené prevádzky a množstvo turistov. Na občerstvenie sme zvolili Koliibu Bezovec, kde sme si z ponuky vybrali tradičný „smažák“ s hranolčekmi a k tomu jednu čapovanú desiátku. „Po dlhých týždňoch karantény konečne orosené,“ tešili sme sa ako malí chlapi. Tak málo stačí ku šťastiu.

No vedeli sme, že nás čaká náročná trasa hrebeňom Považského Inovca. Všetky sprievodcovské stránky ju označovali za jednu z najkrajších. A veru neklamali. Z lyžiarskeho strediska sme sa vybrali po červenej turistickej značke. Po úseku, ktorý prechádzal prevažne lesom, sme sa dostali až do Sedla pod Panskou Javorinou. Vďaka perfektnému turistickému značeniu sme ani na chvíľu nezaváhali, že by sme mohli dostať nálepku „bludní Holanďania“. Aj keď kamoš určitý čas v Holandsku pracoval... Náročné stúpania vyvažovali aj krátke zjazdy, pri ktorých sa dalo vydýchnuť. Ďalším našim oddychovým miestom sa stalo Sedlo pod Ostrým vrchom, v ktoré-

ho blízkosti sa nachádza útulňa s prostým názvom „izba“. Je tam aj možnosť pripraviť si vlastné jedlo. Túto alternatívu sme nevyužili, zato sme doplnili čistú vodu z prameňa, ktorý je kúsok od chaty. Lahodná, osviežujúca voda nám dodala energiu, aby sme sa dostali na jeden z vrcholov – Ostrý vrch. Tam sme stretli aj niekoľko peších turistov, ktorí obdivovali dvanásťmetrový drevený dvojkriž. Zároveň sme sa ako správni turisti zapísali do vrcholovej knihy ukrytej pod ním. Len pár metrov odtiaľ sa nachádza aj prosba lesa pútnikovi, vytesaná do dreva, ktoré je zastrčené do zeme: „Keď ideš okolo, nezdvihni na mňa ruku, lebo som drevo tvojej kolisky, posteľ, na ktorej spíš, dvere tvojho domu, strecha tvojho domu, trám tvojho domu, jedáľenský stôl, teplo tvojho krbu, nakoniec aj dosky tvojej rakvy, na ktorej spočiniš na konci života, pútniku! Ktorý kráčaš okolo lesa, neublížuj lesu, lebo je to tvoj priateľ.“

Z náučnej tabule sa zase turista dozvie o významnom národovcovi Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi.

Konečne...

To už nám z lesa viac-menej ubúdalo, naskytali sa pekné výhľady na okolie a pred nami bol vytúžený cieľ – Inovec, najvyšší vrch Považského Inovca. Ešte

sme sa však zastavili na predvrcholoch – Krželnici či vyhliadke Palúch. S pribúdajúcim cieľom ubúdali sily, tak sme si na mobile púšťali aj známu pesničku „Když nemůžeš, tak přidej víc. Zakřič prostě z plných plic. Že slovo nejde neexistuje...“ Keď sme prekonalí aj vlastné limity, znova sme sa dostali do zalesneného územia. A keď sme medzi stromami zbadali vysieláč, vedeli sme, že sme blízko našej vytúženej destinácie. Ako sme sa na Inovec tešili, tak sme sa z neho aj rýchlo spustili. Po zjazdovke k Chate pod Inovcom, kde sme sa občerstvili a doplnili tekutiny, hoci po uvoľnení karanténnych opatrení tam bol nával ľudí ako na „Václaváku“.

Pochutili sme si na bryndzových haluškách, hodili do seba čapovanú kofolu, doplnili zásoby vody a spustili sa do Selca po zelenej turistickej značke. Nad dedinou sme sa pokochali výhľadom na náš zdolávaný Inovec a pokračovali do Kálnice, kde sme sa napojili na červenú turistickú značku, a po cestnej komunikácii sme sa cez Kočovce, Novú Ves nad Váhom a Hôrku nad Váhom dostali až do Hornej Stredy, odkiaľ sme sa vrátili do Piešťan.

Takmer 80 km v kopcoch sme zvládli za deväť a pol hodiny. Korona nekorona, už teraz sa teším na ďalší telefonát.

(bam)

Za Evou Kristinovou

V nedeľu 14. júna v Bratislave navždy zmlkol hlboký hlas veľkej divadelnej i filmovej herečky, trenčianskej rodáčky Evy Kristinovej. Odišla z tohto sveta vo veku 91 rokov. Jej tvár i hlas patrili štyri desaťročia k symbolom Slovenského národného divadla. Zostali iba spomienky na jej precitovaný prednes, keď recitovala verše z diel slovenských klasikov Sládkoviča a Hviezdoslava.

Narodila sa v Trenčíne 5. augusta 1928 ako najstaršia z piatich detí. V rodisku začala chodiť do školy, ale už druhú ľudovú triedu ukončila v Bratislave. Tam sa rodina presťahovala po preložení otca. V ťažkých rokoch pomáhala matke, lebo otec bol vo väzení za odmietnutie vydať nemeckej armáde zásoby z vojenských skladov.

„Začiatkom apríla v roku 1944 dostala moja matka list, že zajtra musí odovzdať všetky deti, čo nedovŕšili 15. rok, na prevýchovu do ríše. Vtedy som videla mamu po prvý raz plakať. Nevedela, čo bude robiť,“ spomínala na ťažké časy Eva Kristinová v programe Slovenskej televízie Bez fraku (1996). Ich známa z lubinských kopaníci si

zobrala ženu s piatimi deťmi k sebe.

„V horách a v stodolách bolo veľa ľudí, ktorým sa podarilo ujsť z nemeckých táborov a skrývali sa pred prenasledovaním. Nosili sme im jedlo, varili guláš, postupne som sa stala spojku partizánskeho oddielu Hurban, súčasť II. Stalinovej brigády. Naša skupina urobila 22. októbra 1944 prepad v Starom Tureji. V meste vyhlásili stanné právo. Vyslali ma ako spojku do továrne pre rozbušky a súčiastky do samopalov. Chodila som v čiernom ženskom kroji, materiál som mala na sebe. Prechádzala som cez strážený priebeh pod traťou, kde všetkých kontrolovali. Srdce mi veľmi búšilo, ale vedela som, že prejdem. Ženu predomnou kontrolovali, mňa, našťastie, nie. Prešla som na druhú stranu, zahrala divadelko, upravila si pančuchy, zakývala stráži, ale keď som podošla ďalej, nohy sa mi podlomili.“

Po vojne sa Eva Kristinová vrátila do školy a normálne doštudovala. Odmietla zrýchlenú „vojnovú“ maturitu. Po maturite v roku 1948 chcela ísť do Francúzska a Anglicka zdokonaľiť sa v jazykoch. Rátala aj s pobytom v Amerike u

rodiny. Február 1948 jej plány zhatal, hranice zavrela „železná opona“. Otec odmietol vstúpiť do komunistckej strany, vyhodili ho z armády a rodina odišla z Prahy do Nemšovej. V Prahe jej profesorka Jirkovská navrhla študovať divadlo, rodičom sa to však nepáčilo. V Bratislave zložila prijímacie skúšky a začala sa príprava na životné povolanie. V roku 1951 zatvorili jej otca pre vlastizradu, Eva pomáhala mame zo svojich

skromných príjmov. Keď kvôli tomu rozmyšľala nad ponukami divadiel mimo Bratislavy, profesor Budský ju nasmeroval do Slovenského národného divadla, kde hrala skoro štyridsať rokov. Rada spomína na svoju prvú úlohu v tomto kolektíve v hre Rok na dedine v réžii Karola Zachara. Spievala, tancovala, ale rozprávala tam málo. Potom prišli ďalšie roly – lady Macbeth, Gertrúda v Hamletovi, Matka Guráž, ale aj Zuza Javorová v Ženskom zákone, Zuzka v Statkoch zmätkoch, Eva v Bačovej žene. Vytvorila okolo 80 postáv – dramatických aj komediálnych. Hrala dedinské ženy, šľachticné i kráľovné. „Nie je taký rozdiel medzi kráľovnou, šľachticnou a gazdinou. Všetky boli svojím spôsobom gazdinami na svojom dvore. Boli si vedomé, že všetko, čo potrebujú na vládnutie svojmu kráľovstvu, musia ovládať. Kráľovná aj gazdina. Mali iné oblečenie, iný slovník, ale vnútorný prístup a pôsobenie na ľudí sú rovnaké,“ zhodnotila stvárnenie rôznorodých postáv herečka. Rada recitovala pri rôznych príležitostiach, chodila aj medzi mládež do škôl. Poslednou divadelnou rolou bola Rodena v dráme M. Ferka Pravda Svätoplukova v roku 1985.

Eva Kristinová bola nositeľkou Radu SNP II. triedy, Československej medaily Za chrbosť, Československej Vojnovej medaily. Prezident Ivan Gašparovič jej v roku 2008 udelil štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy. Posledným ocenením bol Kvet Tália v apríli 2014 na divadelnom festivale Aničky Jurkovičovej v Novom Meste nad Váhom.

Spomienku na Evu Kristinovou, rodoľubku a hrdú Slovenku, zakončíme jedným z jej obľúbených citátov, podľa ktorých aj žila. „Andrej Kmeť povedal: Národ môj, chráň si svoju dušu, lebo v nej ti dala príroda všetko krásne, čo máš. Opatruj si v srdci svoje tradície, lebo ony ti boli dané do vienka, aby si nezahynul!“

Leo Kužela

V zajatí histórie, umenia a šikovných ľudí

Križovatka ciest, významná tepna minulosti i súčasnosti. Nitrianske Pravno je oficiálne obec s tromi tisíckami obyvateľov, ale má viacero znakov mestského charakteru. Zo severu ňou preteká rieka Nitra, ktorá po toku priberá Tužinku, Vyšehradský potok i Kravskú. Je učupená v Hornonitrianskej kotline a chránená Strážovskými vrchmi, Malou Fatrou i Národnou prírodnou rezerváciou Vyšehrad.

Nitrianske Pravno má aj dve miestne časti – Vyšehradné a Solka. „V minulosti to boli samostatné dediny, teraz patria pod nás,“ vysvetlil starosta obce Andrej Richter, ktorý je hrdý na to, že Nitrianske Pravno a jeho okolie vyhľadávajú návštevníci z rôznych kútov Slovenska. „Sme veľmi radi, že máme množstvo kultúrnych pamiatok. Sú obce, kde nie je história taká obsažná. Medzi najnovšie objavy patrí aj kostol na Vyšehrade, o ktorom sa roky len špekulovalo. S novými dôkazmi o nálezisku prišiel nový výskum, ktorý aj aktuálne prebieha. Bol to pravdepodobne kostol na obchodnej trase na stredovekej ceste, ktorá delila dva regióny, a predpokladá sa, že tam bola aj mýtna stanica, pretože sa tam našlo viacero druhov mincí. Je odkrytá časť religiózneho priestoru. Posledné informácie totiž hovoria, že to bol Kostol Panny Márie, ktorý bol filiálnym kostolom kláštora v Kláštore pod Znievom,“ prezradil muž na čele Nitrianskeho Pravna.

REPORTÁŽ

Nálezisko sa nachádza v katastri miestnej časti Solka. „Kostolík ešte nie je v plnom rozsahu sprístupnený. Klub turistov Hornej Nitry dával žiadosť na ochranu životného prostredia, že by tadiaľ viedol turistický chodník, ale zatiaľ to nie je povolené. Tieto snahy do budúcnosti máme, lebo je to významná archeologická lokalita, navyše v stredoveku niečo vskutku raritné,“ pokračoval. Na danom mieste sa realizovalo aj niekoľko ročníkov náučného podujatia Letná škola archeológie. „Archeologický

výskum trvá tri roky a tým, že obec nemá v rozpočte financie, aby ho sama plnohodnotne realizovala a sanovala náklady, tak to bolo urobené s použitím grantu z ministerstva kultúry,“ uviedol Richter. „Sú tam ešte neodkryté časti, tzv. kláštorko. To je nejaká sústava viacerých pôvodných stavieb, ktoré teraz ešte len skúmajú. Mohli by to byť prírbytky kňazov alebo hospodárske budovy. Je to komplikovanejšie, ako sa zo začiatku zdalo, a najmä väčšie, ako predpokladal prvotný výskum,“ doplnil. V budúcnosti po sprístupnení ruín kostolíka z 13. storočia môže obec lákať čoraz viac

turistov. „Môže to byť pre nich atraktívne, ale musíme to ľuďom ponúknuť primeraným spôsobom. Aby sa nestalo, že sa pamiatka nechtiac poškodí. Teraz je nález zakrytý geotextíliou, nevyzerá to vzhľadne,“ vyhlásil starosta Richter.

Turisti majú záujem aj o samotnú lokalitu hradu Vyšehrad, ktorý už neexistuje. Voľakedy tam bolo drevené hradisko. „Je to veľmi navštevovaná lokalita nielen z Trenčianskeho kraja, ale aj zo susedných regiónov. Konajú sa tam rôzne výstupy – na sviatok Cyrila a Metoda alebo na Nový rok. Taký poldenný výlet tam aj späť. Dá sa to však zvládnuť aj za dve či tri hodiny, ide o primeranú trasu aj pre rodiny s malými deťmi,“ konštatoval starosta.

Mohli byť mestom

Nitrianske Pravno vďaka svoj rozvoj banskému podnikaniu, s ktorým úzko súviselo osídľovanie celej oblasti nemeckými kolonistami. Táto historická skutočnosť ovplyvnila nielen hospodársko-sociálny a kultúrno-spoločenský výzor mestečka, ale zanechala výrazné stopy i v jeho architektonickej výstavbe. Začiatkom tridsiatych rokov 14. storočia sa severozápadne od Pravenca našlo zlato. „Predpokladal sa veľký rozmach osídlenia. Možno sme teraz mohli byť mestom, ako napríklad Bardejov, Kremnica či Levoča. Tieto plány boli zmarené, keďže náklady na ťažbu zlata boli také vysoké, že ani výnosy z ťažby

metrov. Patrí k najväčším na Slovensku. Na každú svetovú stranu z neho smerujú ulice. Nachádza sa na ňom Múzeum kultúry karpatských Nemcov a zaujímavý je aj mimoriadne vzácny farský kostol. Má gotickú vežu a dostavali ho začiatkom 20. storočia,“ dodal.

Keď zamierite do miestnej časti Solka, sprievodné tabule vás dovedú až ku Kalvárii, ktorá sa týči na kopci a je Národnou kultúrnou pamiatkou. Sú z nej výhľady na všetky okolité končiare. Na západnej strane je to Magura, ktorá rozdeľuje Pravniansku dolinu od Rudnianskej. Vpredu na severe

historické stavebné prvky. Diela, ktoré tam sú, boli vybrané s veľkým vkusom. Nie vždy je to otvorené, keďže ide o rozľahlú lokalitu. Veľa ľudí tam prichádza počas veľkých náboženských sviatkov, ale konajú sa tam aj sväté omše počas týždňa,“ pripomenul starosta Richter.

To už smerujeme po výpadovke na Turiec, v úzkom údolí po pravej strane leží potočná radová miestna časť Vyšehradné, ktorá sa predtým volala Majzel. Pomenovaná je podľa vrchu Vyšehrad a nachádzajú sa tu objekty tradičnej ľudovej architektúry. Našou prvou zastávkou je zrubová drevená zvonica z roku 1805. „Patrí medzi najstaršie zvonice tohto druhu na Slovensku a dnes je už unikátom medzi podobným stavbami. Obec za ňu získala aj cenu Fénix od Ministerstva kultúry SR ako jedna z najlepšie obnovených Národných kultúrnych pamiatok v roku 2017,“ pochválil sa prvý muž Nitrianskeho Pravna.

Zvonica sa zachovala v pôvodnom stave, ale postupne začala chátrať. Prepadla sa šindľová strecha, a tak ju nahradili plechom. Až po roku 1990 sa začalo s jej rozsiahlejšou obnovou. Zrenovovali ju podľa pokynov pamiatkarov. Vnútorňa konštrukcia však bola napadnutá drevo-kazným hmyzom a hrozilo, že sa zvonica zrúti. Napokon ju celú rozobrali a nanovo poskladali. Vymeniť museli až polovicu drevených trámov. Nový šat dostala v roku 2016 a odvtedy slúži nielen na ohlasovanie pohrôm, ale aj na oznamovanie, že niekto z dediny zomrel.

ich nepokrývali. Ale v ponímaní ľudí sme vždy boli mestom. Tí, keď šli do Pravna z okolitých obcí, hovorievali, že idú do mesta,“ vyratúval historické míľniky Andrej Richter. Radnica, kde v súčasnosti sídli obecný úrad, stojí na nádhernom námestí. „Má rozlohu takmer 200 štvorcových

je to výbežok Malej Fatry, vrch Kl'ak. Na východnej strane je to zase Vyšehrad. Je tam 27 objektov. Okrem štrnástich riadnych zastavení krížovej cesty aj ďalších trinásť mimoriadnych kaplniek. „Prvá fáza výstavby Kalvárie bola dokončená v roku 1934. To bola éra, ktorá napodobňovala

V epicentre keramiky

Úzkymi uličkami Vyšehradného sa dostávame do slepej ulice, kde po pravej strane objavujeme pri poradovom čísle 898 Dom Rastislava Haronika. Ide o malé múzeum bývania, tradičného odevu a keramickej

dielne. Víta nás sám majiteľ domu, majster ľudovej umeleckej výroby Rastislav Haronik.

„Hľadal som dom po celom strednom Slovensku, dokonca aj na Orave. A nakoniec som ho našiel tu, kúsok od rodnej Prievidze,“ začal rozprávať Rastislav Haronik príbeh, ako sa dostal k unikátnej stavbe. „Vidíte tú krásu? Vtedy to vyzeralo ešte krajšie ako teraz opravené. Bolo to zadymené, od krovu dolu celé čierne,“ dodal s úsmevom. To súvisí s tým, že v dome sa zachovala aj pôvodná čierna kuchyňa, ktorá má kamennú klenbu. „Jedlo sa tu varí na otvorenom ohni v hrncoch s nožičkami. Len málo sa ich zachovalo v takejto podobe. Keď sa rozohriala, slúžila tiež ako pec. Dym sa šírila voľne a komínom šiel do povaly, kde sa ďalej voľne šírila. Fasáda bola celá zadymená. Niekedy v tej čiernej kuchyni pripravujem jedlo aj ja,“ prezradil. Dom kúpil v roku 1975. Najskôr len jeho prednú časť. „Všetko ostatné už bolo zrovnané so zemou. Keď sa to rúcalo, ľudia si brali materiál na stavbu domov,“ povedal Haronik, ktorý na fasáde domu objavil, že ho postavili v roku 1873.

Rekonštrukcia mu trvala takmer 20 rokov. „Postupne som to lepil, peňazí som nikdy veľa nemal. V starom dome som robil, aj som tam spával. Tam bola jedna izba, kde som mal všetko. A zvyšok som postupne stavala a neskôr prerobil prednú časť domu,“ dodal. V roku 1993 za záchranu tejto stavby získal cenu Europa Nostra, ktorú udeľuje dánsky princ. „Nechcel som to zachrániť pre nejaké ocenenie. Vtedy sa mi smiali, čo to tu robím, keď som to opravoval. Mój dom bol prasknutý, praskliny sa otvárali. Tvrdili mi, že to musíme vyrovať. Hovorím, že nech to ani neskúšia, lebo im ruky dolámem. To bude také krivé, ako to je. Dušou domu sú nedokonalosti a to som

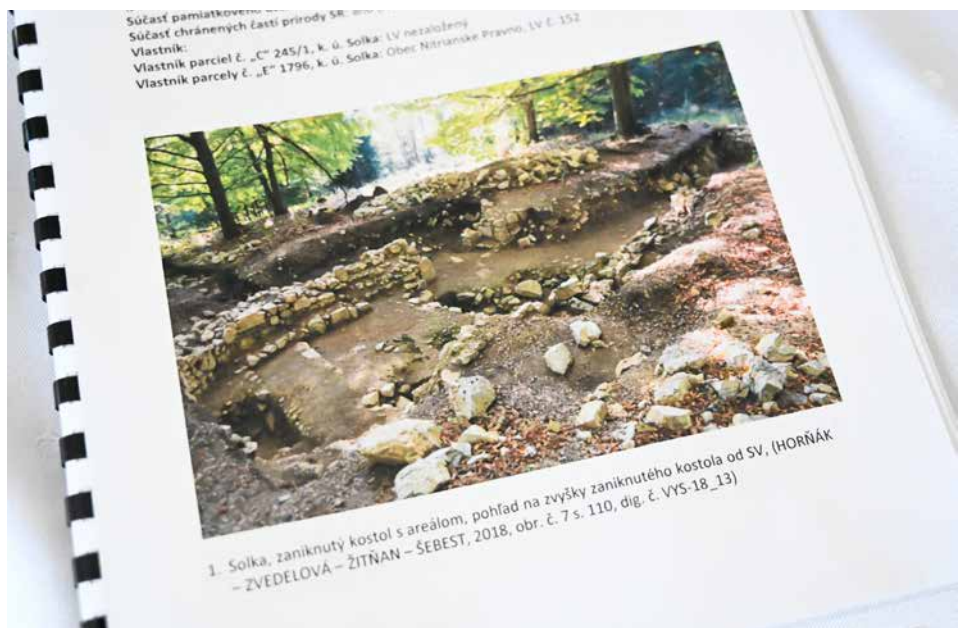

rešpektoval na milimetre,“ pokračoval. V dome sa venoval svojej najväčšej vášni – keramike a hrnčiarstvu. Vyštudoval Školu umeleckého priemyslu v Bratislave, odbor keramika, a už počas štúdií začal zbierať staré džbány. Aj dávnych keramických majstrov a ich tvorbu spoznal v ÚLUV-e. Tam pracoval 25 rokov a počas tohto obdobia mu udelili titul Majster ľudovej umeleckej výroby. „Keď som zakotvil vo Vyšehradnom, začal som po okolí hľadať hlinu. Iróniou je, že tu nie je, ale v Pravne áno. Po celej doline totiž bolo veľa hrnčiarov. Hlina sa nikdy nedovážala, keramiku robili len tam, kde ju ťažili,“ doplnil. A tak našiel hlavný materiál, ktorý potreboval k svojej práci, keďže v Nitrianskom Pravne sa v minulosti našli veľmi bohaté náleziská kvalitnej hliny.

Vo svojej tvorbe vychádza z tradičnej keramiky, z jej farebnosti glazúr a hlin. Používa najmä plastický dekór, ako je nalepovaná retiazka, a rôzne výzdobné detaily, modelované ručne alebo vytlačané do foriem. Ďalšiu časť jeho tvorby predstavujú kachľové pece. V poslednej dobe sa venuje sgrafitu v keramike. Touto technikou zdobili pravniarski hrnčiari svoje výrobky v medzivojnovom období. Na ich výzdobu využívali motívy pravniarskej výšivky, z ktorých čerpá aj Haronik. „Sú to prírodné motívy a na pravniarskej výšivke a aplikácii v keramike oceňujem, že neboli naturalistické. Boli veľmi vysoko štylizované, tvarovo aj farebne,“ poznamenal.

V dome ukrýva skryté poklady nielen v podobe keramiky, ale aj iné ľudové predmety, dokonca aj staré výšivky a kroje. Nitrianske Pravno so Solkou a Vyšehradným sú ďalším odhaleným pokladom na konci Trenčianskeho kraja.

(bam, ras)

Autobusy aj pre cyklistov

TSK v spolupráci so SAD Trenčín opäť vychádza v ústrety rekreačným aj športovým cyklistom. Už po štvrtý rok môžu využiť dve linky autobusov s cyklovozíkom. Premávajú od 1. júna do 2. septembra po rovnakých trasách ako vlani. Prvou je linka Trenčín – Dubodiel – Bánovce nad Bebravou, druhou Trenčín – Nitrianske Rudno. Popularita cyklobusov Trenčianskej župy každým rokom stúpa. Minulý rok ich využilo viac ako 350 cyklistov, o 100 viac ako v roku 2018. Pre cestujúcich bude už tradične pripravená aj súťaž „K vode či na hory, cyklobus ťa dopraví“. (sg)

Zdolajte vrcholy

Cieľom Vrchárskej koruny Trenčianska je navštíviť od 10. apríla do 30. novembra dvadsať predpísaných vrcholov. Do prvotného tohtoročného výberu sa dostali aj miesta na česko-slovenskom pohraničí. Po zvážení nariadení vlády v súvislosti s koronavírusom sa organizátori rozhodli nahradiť ich. Namiesto vrchu Kykula, horského hotela Portáš, rozľadní Veľký Lopeník a Jelenec či obce Žitková účastníci VKT budú musieť zdolať Uhrovecký hrad, vrch Klepáč, Kríž Butkov či Michalov vrch. Pribudol i nový vrchol – Veterná elektrárň Ostrý vrch. (plm)

zdroj: Transparency International Slovensko

Najtransparentnejší je TSK, obhájil prvenstvo

Rebríčku transparentnosti žúp, ktorý po piaty raz v dvojročných cykloch zverejňuje Transparency International Slovensko (TIS), kraľuje Trenčiansky samosprávny kraj. Pozíciu lídra sa mu nielenže podarilo obhájiť, ale v aktuálnom rebríčku získal rekordné čísla v histórii tohto hodnotenia.

Trenčianska župa získala skóre 76,6 %, čím prekonalu vlastnú re-

kordnú úroveň transparentnosti z roku 2017 (74,8 %). Naďalej tak zostáva jediným krajom so známou transparentnosti A. Po prvýkrát sa v transparentnosti zlepšil každý kraj.

„Za dva a pol roka sa v krajoch udiali pozitívne zmeny. Z jednej na štyri vzrástol počet žúp podporujúcich komunitu cez participatívny rozpočet. Poradovníky na umiestnenie v zariadeniach sociálnych služieb

zverejňuje už päť krajov, všetky už prijali etické kódexy zamestnancov. Na polovicu sa zvýšil aj pomer referentov prijímaných cez výberové konania, takto prijímané sú aj 3/4 vedúcich odborov a takmer 2/3 vedúcich oddelení.

V práci žúp vidíme naďalej i rezervy. Iba traja z ôsmich županov zdieľajú na webe svoj pracovný program. Až päť krajov nezverejňuje informácie o výsledku verejných obchodných súťaží na predaj a prenájom majetku. Volení predstavitelia si stanovili etické pravidlá stále len v troch krajoch. Väčšina žúp opäť nedokázala uspokojivo vybaviť telefonát v angličtine,“ hodnotí plusy aj mínusy slovenských žúp Transparency International Slovensko. Trenčianska župa získala najvyššie skóre v oblastiach hodnotenia ako Predaj a prenájom majetku, Prístup k informáciám, Zariadenia sociálnych služieb či Personálna politika. Naopak, priestor na zlepšenie ešte vidí v oblasti Mediálnej a Dopravnej politiky či oblasti Dotácií a grantov. Podľa Transparency International Slovensko sú samosprávne kraje transparentnejšie ako kedykoľvek predtým (63,3 %), dokonca otvorenejšie než stovka najväčších slovenských miest. Ide tak o najvýraznejší skok v histórii merania transparentnosti žúp. (bol)

Názov	Známka	Spolu
1 Trenčianska župa	A	77 %
2 Banskobystrická župa	B+	68 %
3 Košická župa	B+	66 %
4 Trnavská župa	B	65 %
- Priemer	B	63 %
5 Žilinská župa	B	63 %
6 Prešovská župa	B-	58 %
7 Nitrianska župa	B-	56 %
8 Bratislavská župa	C+	54 %

Dva štáty, dva kraje, dva hrady a dobrí ľudia

„Na bicykli po stopách histórie“ je jedinečný cykloprojekt Trenčianskej župy a mesta Brumov-Bylnice. Po novej cyklotrase sa dostanete z Trenčianskeho hradu až na hrad k českým susedom. Cyklisti, kolobežkári či korčuliari si už v týchto dňoch môžu vychutnať viac ako jedenásťkilometrovú trasu (11,4 km) od starého železničného mosta v Trenčíne až po Nemšovú.

„Chceme tým podporiť turistiku, ale aj ekologickú dopravu. Aby ľudia využívali na cestu do práce napríklad aj bicykle. Nemotorovú dopravu sme týmto dielom presunuli z nebezpečných ciest plných áut práve sem, na cyklocestu,“ vymenúva ďalšie prínosy pre širokú verejnosť trenčiansky župan Jaroslav Baška.

Cyklotrasa vedie aj popod atraktívne a zároveň duchovné miesto Skalka nad Váhom. Nachádza sa tu totiž najstaršie slovenské pútnické miesto s kláštorom na skale. Tento jedinečný výhľad cyklisti môžu vidieť zo sedla bicykla, ale aj pristaviť sa a vychutnať si ho z novovybudovaných altánkov. „Som rád, že cyklisti si tu môžu oddýchnuť, pomeditovať, načerpať z histórie aj posvätna, ktoré odtiaľto žiari,“ neskrýva nadšenie nitriansky diecézny biskup Viliam Judák, ktorý novú cyklocestu posvätil a tiež vyskúšal na bicykli. „Symbolika tejto cyklotrasy je v tom, že spája nielen dva štáty, dva kraje a dva hrady, ale hlavne dobrých ľudí,“ dodáva župan Jaroslav Baška. Od Trenčianskeho hradu sa tak cez mestské cykloznačenie dostanete k starému

železničnému mostu, odtiaľ cez Zamarovce, Skalku až po Nemšovú a tam sa môžete napojiť na existujúcu cyklotrasu. „Na bicykli po stopách histórie“ sa dostanete vďaka eurofondom, z ktorých sa dielo financovalo. Len stavebná časť na slovenskej strane stála necelých 2,5 milióna eur, pričom

samosprávny kraj sa podieľal na spolufinancovaní vo výške 5 %. Do užívania pre verejnosť slávnostne odovzdali cyklotrasu prvého júna, sú na nej umiestnené informačné tabule, štyri servisné cyklostojany a inteligentná lavička.

(plm)

Sezóna sa začala, ponuka je bohatá

HRADY

Ak sa cez letné prázdniny vyberiete pokochať sa históriou Trenčianskeho kraja, určite natrafíte na hrady, zámok i kúriu, ktoré sú jeho turistickou ozdobou. Ponúkame vám užitočné info o ich aktivitách počas letných prázdnin. Množstvo podujatí nasvedčuje, že sa máte na čo tešiť, aj keď treba dodržiavať hygienické obmedzenia.

HRAD LEDNICA

zdroj: FB: Hike The World

Matúša Čáka Trenčianskeho, 31. 7. a 1. – 2. 8., 19:00 – 24:00 – Duch pána Váhu a Tatier oživa (pre dospelých), 1. – 2. 8., 10:00 – 18:00 – Duch pána Váhu a Tatier oživa (pre deti), 22. – 23. 8., 10:00 – 18:00 – Zakliatie kráľovstvo

Výstavy:

1. 7. – 15. 9. – Z rozprávky do rozprávky: výstava bábok zo Starého divadla Karola Spišáka v Nitre, 1. 7. – 15. 9. – Skryté príbehy z múzea, 1. 7. – 6. 9. – Strašidlá v podzemí hradu

Otváracie hodiny:

pondelok – piatok 8:00 – 14:00, víkend 10:00 – 16:30, v prípade nepriaznivého počasia je zatvorené

Kontakt, web:

kastelan@hradlednica.sk, <https://www.facebook.com/hradlednica/>

Obmedzenia:

odporúčané rúško, dezinfekcia rúk a minimálne 2-metrové odstupy

Podujatia:

15. 8. – Noc hradov a zrúcanín

TRENČIANSKY HRAD

zdroj: Hana Woloczjova

Otváracie hodiny: denne okrem pondelka 10:00 – 16:00

Kontakt, web:

rezervacie@bojnicecastle.sk, 046/5430 633, 046/5430 624, www.bojnicecastle.sk

Obmedzenia:

rúško, dezinfekcia rúk a odstupy Múzeum pripravilo špeciálnu prehliadkovú trasu, ktorá ponúka to najhodnotnejšie z jeho zbierok a to najzaujímavejšie z interiéru Bojnického zámku. V aktuálnej situácii sú prehliadky bez sprievodcu, návštevníci prechádzajú zámkom za pomoci sprievodných textov. Tie sú k dispozícii v tlačenej alebo elektronickej podobe. Na začiatku letných prázdnin tu plánujú osadiť dotykové obrazovky, ktoré budú slúžiť návštevníkom Galerijného okruhu múzea.

HRAD BECKOV

Otváracie hodiny:

9:00 – 18:00

Kontakt, web:

info@hrad-beckov.sk, 032/774 27

27, www.hrad-beckov.sk

Obmedzenia:

odporúčané rúško, dezinfekcia rúk a minimálne 2-metrové odstupy Tento rok pribudla pri hradnej studni drevená socha draka Blundusa. V pláne majú inštalovanie ďalších kováčskych exponátov, a to dva kované erby rodu Stiborovcov a Bánffyovcov.

Podujatia:

3. 7. – Koncert Mirka Miškechová a Spoko, 4. – 5. 7. – Slovania na hrade Beckov, 10. 7. Hradný biograf, 11. – 12. 7. – Medový víkend, 18. – 19. 7. – Smiech je najlepší liek, 18. 7. – Koncert Mirka Partlová a Ján Slezák, 24. – 25. 7. – Nočná prehliadka O čom hradné múry šepocú, 26. 7. – Divadelná nedeľa, 31. 7. – Všetko o ženách, 1. – 2. 8. – Assasíni na Beckove, 7. 8. – Hradný biograf, 8. – 9. 8. – Remeslo má zlaté dno, 15. – 16. 8. – Duša dreva, 15. 8. Vo víne sú hviezdy/alternatívne koncert Cigánski Diabli a Desmod, 21. – 22. 8. – Ako Stibor kráľovnú Máriu zachránil – nočná prehliadka hradu, 23. 8. – Divadelná nedeľa, 29. – 30. 8. Dobýjanie hradu, 31. 8. – Koncert Tóth, Gappa, Repaský

Výstavy:

Erbové beštie, Výstava reprodukcii obrazov L. Medňanského, Výstava kováčskych rekordov

ČACHTICKÝ HRAD

Otváracie hodiny:

10:00 – 18:00

Kontakt, web:

hrad@cachtice.sk, www.cachtickyhrad.eu

Obmedzenia:

odporúčané rúško, dezinfekcia rúk

a minimálne 2-metrové odstupy Zaujímavý program čaká návštevníkov v Čachticiach v prípade priaznivého počasia každý víkend. Naplánované sú vystúpenia sokoliarov, rytierske súboje, tešiť sa môžete aj na rôznych remeselníkov a dobovú hudbu. Novinkou bude historický vláčik, ktorým sa odveziete z námestia až takmer na hrad.

zdroj: fb Čachtický hrad

Podujatia:

4. – 5. 7 – Sviatok Cyrila a Metoda, 15. 8. – Pozorovanie Perzeidov a historický vláčik Albatros, 22. 8 – Strašidlá na hrade

POVAŽSKÝ HRAD

zdroj: fb Čachtický hrad

Otváracie hodiny:

Bez obmedzení

Kontakt, web:

www.hradbystrica.sk

Obmedzenia:

odporúčané rúško, dezinfekcia rúk a minimálne 2-metrové odstupy Združenie Hradu Bystrica v spolupráci s HearPointom vytvorilo aplikáciu HearPoint-Považský hrad, ktorá obsahuje krátke nahrávky o tejto dominante. Dozviete sa viac o jeho histórii, rôznych zaujímavostiach v okolí a môžete si vypočuť aj nahrávky dvoch povestí.

Podujatia:

5. 8. – Noc hradov a zrúcanín

HRAD UHROVEC

Otváracie hodiny:

denne do 22:00

Kontakt, web:

www.hraduhrovec.sk, pavlis@hraduhrovec.sk

Obmedzenia:

odporúčané rúško, dezinfekcia rúk a minimálne 2-metrové odstupy

Tohtoročnou novinkou v Uhrovci bude otvorenie hospodárskej budovy. Počas roka tu budú naplno pracovať na obnove zrúcaniny, a to aj vďaka projektu, do ktorého sú zapojení dlhodobozamestnaní.

Podujatia:

5. 8. – Noc hradov a zrúcanín

HRAD TEMATÍN

foto: Stanislav Hladký

Otváracie hodiny:

odporúčaný vstup 10:00 – 20:00

Kontakt, web:

www.tematin.eu

Obmedzenia:

odporúčané rúško, dezinfekcia rúk a minimálne 2-metrové odstupy

Hrad je zameraný na konzervačné práce, v ktorých tu pokračujú aj počas letnej sezóny. Začiatkom júla tu zároveň plánujú nainštalovať panelovú výstavu na tému turisti verzus cyklisti. K dispozícii je taktiež sprievodca.

Podujatia:

5. 8. – Noc hradov a zrúcanín

KÚRIA AMBROVEC

Otváracie hodiny:

denne okrem pondelka 9:00 – 17:00

Kontakt, web:

www.muzeumtn.sk

Obmedzenia:

rúško, dezinfekcia rúk a odstupy
Novozrekonštruovaná kúria ponúka návštevníkom tri expozície. Predstaví život šľachty na Považí, miestneho rodáka Jozefa Miloslava Hurbana a archeologické nálezy z Beckovského hradu.

zdroj: kupelenimnica.sk

KÚPELE

Kúpeľníctvo je jednou z dominánt cestovného ruchu v Trenčianskom kraji. Ak sa teda rozhodnete stráviť tohtoročné letné prázdniny doma, dobrou správou je, že svoje brány aktuálne otvorí trojica z kúpeľných stredísk. Výnimku tvoria Bojnice, kde sa po koronapauze odhodlali k rekonštrukcii priestorov – pôvodný termín ukončenia je do začiatku júla. Zmapovali sme situáciu aj inde, prinášame aktuálne a užitočné informácie, ako aj obmedzenia, otváracie hodiny a kontakty – k termínu uzávierky tohto vydania, čiže k 15. 6. 2020.

TRENČIANSKE TEPLICE

Kúpeľné hotely a liečebné domy v Trenčianskych Tepliciach sú pre klientov s poukazom zo zdravotnej poisťovne, ako aj klientov samoplatcov v plnej prevádzke od 3. júna 2020.

Od 1. júna 2020 si klienti samoplatcovia môžu rezervovať všetky pobyty v ich ponuke prostredníctvom obchodného oddelenia. Klientov s poukazom zo zdravotných poisťovní, IS A a IS B, predvolávajú na pobyty v štandardnom režime. Od 6. júna sú k dispozícii aj bazény Grand a rehabilitačný bazén.

Ponuku procedúr a rezervácie nájdete na stránke www.kupele-teplice.sk.

BOJNICE

Bojnické kúpele sú pre verejnosť zatvorené. V čase uzávierky vydania tohto čísla novin ešte nemali stanovený termín otvorenia. Do začiatku júla však predpokladajú rekonštrukčné práce na vonkajšom bazéne v liečebnom dome Mier. Do odvolania je zatvorený aj vonkajší bazén v LD Bôrina.

Aktuálne informácie a termíny sa dozviete na www.kupele-bojnice.sk, prípadne si ich môžete overiť na telefónnom čísle 046/ 511 65 55.

NIMNICA

Kúpele Nimnica fungujú v obmedzenom režime, a preto dočasne poskytujú voľnopredajné procedúry len držiteľom darčkových poukazov. V prevádzke je tiež Medicínske wellness centrum.

Platnosť permanentiek a darčkových poukazov vydaných pred prerušením prevádzky je automaticky predĺžená o 3 mesiace. Spektrum momentálne poskytovaných procedúr pre držiteľov permanentiek a darčkových poukazov:

Medicínske wellness centrum (prevádzka s obmedzením na základe Opatrenia ÚVZ SR zo dňa 9. 6. 2020), uhličité kúpeľ, oxygenoterapia, soľná jaskyňa, plynové injekcie, masáže, parafín.

Procedúry (s výnimkou wellness centra) je potrebné vopred nahlásiť na recepcii Balnea Grand. Informácie a kontakty nájdete na www.kupelenimnica.sk

MALÉ BIELICE

Po 86 dňoch otvorili v sobotu 6. júna 2020 pre verejnosť kúpele Termály Malé Bielice. Relaxovať tu môžete v čase od 9.00 do 21.00 h, k dispozícii sú dva vnútorné a tri vonkajšie bazény, fitness, masáže, bufet (10.00 – 19.00 h), reštaurácia aj s letnou terasou (11.30 – 20.00 h). Aktuálne informácie nájdete na www.termalymalebielice.sk.

OPATRENIA Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohro-

zení verejného zdravia:

- v areáli wellness/aquaparku nie je potrebné prekrytie horných dýchacích ciest, povinné je iba v priestoroch pokladníc a v priestoroch reštaurácie,

- zachovanie odstupov v radoch, medzi ležadlami minimálne 2 metre,

- pri vstupe do prevádzky aplikovanie dezinfekcie na ruky,

- pri vstupe do wellness/aquaparku odmeranie telesnej teploty, osoby s teplotou vyššou ako 37,2 °C nebudú vpustené do areálu,

- zvýšená frekvencia dezinfekcie interiérov v pravidelných intervaloch, zvýšená dezinfekcia dotýkových plôch vykonávaná prostriedkami s virucidným účinkom,

- povinnosť viesť evidenciu o záznamoch počas 30 dní.

KÚPALISKÁ

Budete tráviť prázdniny doma? Alebo takmer doma? Pri vode, na kúpalisku? Ak áno, tu je aktuálna ponuka kúpalísk v Trenčianskom kraji aj s užitočnými informáciami.

NEMŠOVÁ

Kúpalisko otvorené od 20. júna, obmedzenia z dôvodu COVID-19 (platia aj na ostatných kúpaliskách): každý návštevník musí absolvovať meranie telesnej teploty bezdotykovým teplomerom, vstup iba osobám s teplotou do 37,2 °C, nutnosť použiť pri vstupe dezinfekciu na ruky, odstupy medzi dekami minimálne 2 metre. Viac info na FB stránke: Letné kúpalisko Nemšová.

POVAŽSKÁ BYSTRICA

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu sa krízový štáb mesta rozhodol tento rok kúpalisko neotvoriť. „Aj keby došlo k čiastočnému uvoľneniu opatrení týkajúcich sa tejto aktivity, neboli by sme schopní zabezpečiť všetky protiepidemiologické opatrenia. Kúpalisko počas veľmi teplých dní navštevuje 1 000 až 1 200 návštevníkov denne, v bežné dni okolo 700. Absolútne si nevieme predstaviť ich fungovanie s prípadnými obmedzeniami,“ uviedol konateľ MŠK Ľubomír Kubovič. Kúpalisko v najbližších týždňoch prej-

kúpaliska vytesaného do skaly na Zelenej žabe môžete zažiť od 27. júna. Užitočné info na webe: www.kupelezelenazaba.sk, FB stránka: Kúpele Zelená žaba.

KÚPALISKO DÚHA PARTIZÁNSKE

Obľúbené kúpalisko Dúha otvára svoje brány v prvý prázdninový deň, teda 1. júla. Viac info na FB stránke: Kúpalisko Dúha.

ciou. Daždivé počasie tieto práce na chvíľu pribrzdilo, no návštevníci sa v lete môžu tešiť na zväčšený detský bazén a nové tobogany, ale aj detaily ako hojdačka či drevené sedenie. Viac info na FB stránke: Národné Centrum Vodného Póla, web: www.ncvp.sk.

CHALMOVÁ

Letnú sezónu 2020 odštartovali 19. júna aj termálne bazény v Chalmovej. Vodu s blahodarným vplyvom na regeneráciu pohybového ústrojenstva vyhľadávajú aj ľudia po úrazoch či zlomeninách. Aktuálne info na FB stránke: Termálne kúpalisko Chalmová, web: www.chalmova.sk.

BÁNOVCE NAD BEBRAVOU

Kúpalisko je otvorené od 20. júna. Viac info na www.kupaliskobanovce.sk.

NOVÁ DUBNICA

Kúpalisko Letka sa spamätáva z februárových záplav a pred letnou sezónou sa pripravuje areál na spustenie. V čase uzávierky novín na kúpalisku vy-

meňali filtráciu bazénov, čerpadlá či izoláciu. Aj preto nie je známy presný dátum otvorenia kúpaliska. Ak však budete sledovať web mesta Nová Dubnica, prípadne FB stránku kúpaliska, všetko sa dozviete včas. FB stránka: Kúpalisko Letka Nová Dubnica. Web: www.novadubnica.eu/invest.

MYJAVA

Letné kúpalisko na Myjave oficiálne začalo sezónu v utorok 30. 6. 2020, teda v deň odovzdávania vysvedčení na školách. V tento deň boli bazény deťom, žiakom prístupné zadarmo. Kúpalisko býva v prevádzke v závislosti od počasia štandardne do septembra. Otvorené bude v pondelok – piatok a v nedeľu v čase 10.00 – 19.00 h, v sobotu 10.00 – 21.00 h. Pripravené sú vonkajšie bazény aj vnútorný bazén krytej plavárne.

Myjavská samospráva v spolupráci s prevádzkovateľom kúpaliska, spoločnosťou Samšport, Centrom voľného času a ďalšími inštitúciami pripravuje bohatý program – rôzne animácie, športové akcie, detské atrakcie i hudobné vystúpenia. Podnetom k rozšírenej ponuke boli obmedzenia, ktoré dodnes okliešťujú možnosti usporadúvať kultúrne či športové podujatia. Od pondelka do piatka popoludní budú pre deti pripravené animačné aktivity a súťaže doplnené volejbalovými či futbalovými turnajmi, školami plávania a potápania, cvičením vo vode. V sobotu pribudnú nafukovacie atrakcie a malý večerný koncert. Info na FB stránke: Myjava – oficiálna stránka samosprávy.

de rekonštrukciou. „Pripravujeme verejnú súťaž, v súčasnosti je odstránený tobogan, drevený altánok. Obnovou prejde aj fólia vo veľkom i v malom bazéne, ktorá stratila funkčnosť a na viacerých miestach prepúšťa vodu. Pribudnúť by mala aj nová šmykľavka,“ doplnil Kubovič.

BOJNICE

Kúpalisko Čajka s výhľadom na Bojnický zámok tento rok ostáva pre rekonštrukciu zatvorené. V čase uzávierky novín sa prevádzkovateľ, Technické služby mesta, rozhodol neotvoriť Plážové kúpalisko v Bojniciach.

NOVÁKY

Národné centrum vodného póla sa v lete mení na príjemné kúpalisko. Tentoraz doslovne, keďže koncom jari prechádzalo kompletnou rekonštruk-

TRENČIANSKE TEPLICE

Krásne chvíle v originálnom prostredí

Kam v našom kraji?

júl – august 2020

Termín: 1. január – 31. december 2020

Názov: Nová stála expozícia M. A. Bazovského
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 26. máj – 8. september 2020

Názov: Erbové beštie
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 1. jún – 31. august 2020

Názov: Dobový tábor so sokoliarimi „Aquila“ – „Sokolova skala“
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 6. jún – 1. september 2020

Názov: Hradné hospodárstvo
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 16. jún – 29. august 2020

Názov: Lenka Lukačovičová – (Ne)rozhodujúce okamihy
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: júl 2020

Názov: Výstava „M. R. Štefánik – astronóm diplomat“ (140. výročie narodenia)
Miesto konania: Hvezdáreň v Partizánskom
Web: www.hvezdaren.sk

Termín: júl 2020

Názov: Prázdniny tvorivo a zábavne
Miesto konania: Považské osvetové stredisko, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

Termín: júl – august 2020

Názov: Špeciálny prehliadkový okruh
Miesto konania: Bojnický zámok
Web: www.bojnycastle.sk

Termín: júl – august 2020

Názov: Letná súťaž – Hrady a ich legendy
Miesto konania: Park miniatúr v Podolí
Web: www.parkminiatur.sk

Termín: júl – august 2020 (streda – piatok)

Názov: Stretnutie s vesmírom
Miesto konania: Hvezdáreň v Partizánskom
Web: www.hvezdaren.sk

Termín: júl – august 2020

Názov: Expozícia „Legendaria“
Miesto konania: Legendaria, Čachtice (Malinovského 595)
Web: www.legendaria.sk

Termín: 1. júl – 15. september 2020

Názov: Z rozprávky do rozprávky
Miesto konania: Kasáreň (2. poschodie), Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 1. júl – 6. september 2020

Názov: Strašidlá v podzemí hradu
Miesto konania: Delová bašta (podzemie), Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 1. júl – 15. september 2020

Názov: Skryté príbehy z múzea
Miesto konania: Kasáreň (prízemie), Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 2. júl – 13. september 2020

Názov: Dobrá zostava 2 /DOBRAZOSTAVA/ Pedagóg a absolventi

Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 2. júl – 13. september 2020

Názov: Symposium Šperk
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 3. júl 2020

Názov: Mirka Miškechová a Spoko (Smola a hrušky)
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 3. júl 2020 o 20.00 h

Názov: SummerStreet Party
Miesto konania: pred mestským úradom, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 3. – 31. júl 2020

Názov: 22. Výtvarné spektrum Trenčianskeho kraja
Miesto konania: Dubnické múzeum, Dubnica nad Váhom
Web: www.tnos.sk

Termín: 3. – 5. júl a 31. júl – 2. august 2020 od 19.00 h do 0.00 h (pre dospelých)

Názov: Duch pána Váhu a Tatier oživa
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 4. júl 2020 o 17.00 h a 21.00 h

Názov: Vonku v kine
Miesto konania: fontána pri kine Mier
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 4. júl 2020 o 15.00 h

Názov: Promenádný koncert
Miesto konania: Kúpeľné námestie, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 4. – 5. júl 2020

Názov: Slovania na hrade Beckov
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 4. – 5. júl 2020

Názov: Sviatok Cyrila a Metoda
Miesto konania: Čachtický hrad
Web: www.cachtickyhrad.eu

Termín: 4. júl – 29. august 2020

Názov: Leto v galérii
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 5. júl 2020

Názov: Kultúrne leto – Leto začína so Stringbow
Miesto konania: Mestský park, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 5. júl 2020

Názov: Kultúrne leto
Miesto konania: Pešia zóna – ul. Moyzesova, Púchov
Web: www.kultura.puchov.sk

Termín: 7. júl 2020

Názov: Živá knižnica... rozhovory (nielen) o knihách s Hanou Lasicovou
Miesto konania: Ži:va, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 7., 14., 28. júl a 4. august 2020 o 21.00 h, 11. a 18. august 2020 o 20.30 h

Názov: Letné kino
Miesto konania: Amfiteáter ZŠ Andreja Bagara, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 10. júl 2020

Názov: Hradný biograf
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 10. júl 2020 o 20.00

Názov: Večer vážnej hudby
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 11. júl 2020 o 20.00

Názov: Na ľudovú nótu
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 11. júl 2020 o 14.30 h

Názov: Strongman
Miesto konania: Kúpeľné námestie, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 11. júl 2020 o 15.00 h

Názov: Luciín príbeh
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 11. júl 2020

Názov: Akú cenu majú obrazy, ktoré máte doma?
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 11. – 12. júl 2020

Názov: Medový víkend
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 12. júl 2020

Názov: Kultúrne leto – BPHK Band opäť doma
Miesto konania: sídlisko Dubníčka, areál ZUŠ DK, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 12. júl 2020

Názov: Štyri chodníčky cez Javorníčky
Miesto konania: amfiteáter Papradno
Web: www.pospb.sk

Termín: 17. júl 2020 o 14.00 h

Názov: Eko deň
Miesto konania: fontána pri kine Mier
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 18. júl 2020 od 20.00 h do 23.00 h

Názov: Tajomný hrad na Považí
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 18. júl 2020

Názov: Mirka Partlová a Ján Slezák
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 19. júl 2020

Názov: Kultúrne leto – Známe hity trochu inak
Miesto konania: sídlisko Sever, areál MsKS, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 18. júl 2020 o 17.00 h a 20.00 h

Názov: Divadelný večer
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 18. – 19. júl 2020

Názov: Smiech je najlepší liek (Divadielko ZábavKa)
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 19. júl 2020 o 17.00 h

Názov: Vatra zvrchovanosti s programom
Miesto konania: Amfiteáter ZŠ Andreja Bagara, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 22. – 26. júl 2020

Názov: Slovak foodtruck fest
Miesto konania: Kúpeľné námestie, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk
Anotácia: Festival skvelého jedla so sprievodným programom.

Termín: 24. júl 2020

Názov: Stuchafest
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 24. – 25. júl 2020

Názov: O čom hradné múry šepočú
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 25. júl 2020 o 20.00 h

Názov: Na ľudovú nótu II
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 25. – 26. júl 2020 od 10.00 h do 18.00 h

Názov: Rozprávková cesta Matúša Čáka Trenčianskeho
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 26. júl 2020

Názov: Divadelná nedeľa pre deti
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 26. júl 2020

Názov: Kultúrne leto – Bánovský rock – pop
Miesto konania: sídlisko Dubnička, areál ZUŠ DK, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 31. júl 2020 o 16.00 h

Názov: Made in Považská Bystrica
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 31. júl 2020

Názov: Všetko o ženách
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 1. august 2020 o 21.00 h

Názov: Cestovateľský večer s Ľubomírom Drápalom a Katarínou Drápalovou
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 1. august 2020 o 15.00 h

Názov: Promenádný koncert
Miesto konania: Kúpeľné námestie, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 1. august 2020 o 17.00 h

Názov: Vonku v kine
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 1. – 2. august 2020

Názov: Assassini na Beckove
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 1. – 2. august 2020

Názov: Dožinky v Turej Lúke
Miesto konania: Gazdovský dvor Turá Lúka
Web: www.ctkmjyava.sk

Termín: 7. august 2020 o 19.00 h

Názov: Veselo na fontáne
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 7. august 2020

Názov: Hradný biograf

Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 8. august 2020 o 17.00 h a 21.00 h

Názov: Vonku v kine
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 8. august 2020 od 20.00 h do 23.00 h

Názov: Tajomný hrad na Považí
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 8. – 9. august 2020

Názov: Remeslo má zlaté dno
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 8. – 9. august 2020

Názov: Najkreatívnejší piknik v parku 2020
Miesto konania: Europark v Púchove
E-mail: podivnybaron@gmail.com
FB: Podivný barón

Termín: 9. august 2020

Názov: Kultúrne leto – Dychovka nás baví
Miesto konania: Mestský park, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 14. august 2020 o 19.00 h

Názov: Country na fontáne
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 14. august 2020

Názov: Cigánski Diabli a Mário Kully Kolár
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 15. august 2020

Názov: VILLA BEN
Miesto konania: Mestský park, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 15. august 2020

Názov: Iľešháziorské panské hody
Miesto konania: Dubnický kaštieľ, Park Jána Baltazára Magina, Dubnica nad Váhom
Web: www.kastiel.dubnica.eu

Termín: 15. august 2020

Názov: Pozorovanie Perzeidov a historický vláčik Albatros
Miesto konania: Čachtický hrad
Web: www.cachtickyhrad.eu
Anotácia: Premietanie filmov o Perzeidoch, pozorovanie d'alekohľadom a to všetko v čarovnej večernej atmosfére hradu. Z Bratislavy pôjde historický vláčik Albatros do Višňového pod hrad.

Termín: 15. august 2020 o 10.30 h

Názov: Piknik na fontáne inak
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 15. – 16. august 2020

Názov: Duša dreva
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 15. – 16. august 2020 od 10.00 – 18.00 h

Názov: Zákliate kráľovstvo
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 16. august 2020 o 10.00 h

Názov: Hodová slávnosť
Miesto konania: Kostol sv. Štefana Uhorského, Trenčianske Teplice
Anotácia: Slávnostná hodová svätá omša, po ktorej bude nasledovať koncert.

Termín: 17. august 2020

Názov: Noc hradov a zrúcanín
Miesto konania: Park miniatúr v Podolí
Web: www.parkminiatur.sk

Termín: 21. august 2020 o 17.00 h a 21.00 h

Názov: Vonku v kine
Miesto konania: fontána pri kine Mier, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 21. – 22. august 2020

Názov: Ako Stibor kráľovnú Máriu zachránil
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 22. august 2020

Názov: Strašidlá na hrade
Miesto konania: Čachtický hrad
Web: www.cachtickyhrad.eu

Termín: 22. august 2020, 13.00 h – 18.00 h

Názov: Rezbárske sympóziu
Miesto konania: kalvária, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 23. august 2020

Názov: Divadelná nedeľa pre deti (Divadielko pod hríbikom)
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 23. august 2020

Názov: Kultúrne leto – Eggs on the wall
Miesto konania: sídlisko Dubnička, areál ZUŠ DK, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 28. august 2020

Názov: Hradný biograf
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 28. august 2020 o 19.00 h

Názov: Rozlúčka s prázdninami
Miesto konania: pred mestským úradom
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 29. august 2020

Názov: Babylon (Art Park JBM)
Miesto konania: Park Jána Baltazára Magina, Dubnica nad Váhom
Web: www.kultura.dubnica.eu

Termín: 29. august 2020 o 14.00 h

Názov: Oslavy SNP a promenádný koncert
Miesto konania: Kúpeľný park, Kúpeľné námestie, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 29. – 30. august 2020

Názov: Dobýjanie hradu
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 30. august 2020

Názov: Kultúrne leto – Buenos Aires, Paríž, Berlín... Bánovce
Miesto konania: sídlisko Sever, areál MsKS, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 30. august 2020

Názov: Kultúrne leto
Miesto konania: Pešia zóna – ul. Moyzesova, Púchov
Web: www.kultura.puchov.sk

Termín: 30. august 2020

Názov: 10. Jasenické nótenie
Miesto konania: Kostol sv. Michala Archanjela, kultúrno-sportový areál, Jasenica
Web: www.pospb.sk

Termín: 31. august 2020

Názov: Henry Tóth a rockové variácie
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

ŤAHANÁ ŠTRÚDĽA

Potrebuje:

Cesto: 300 g hladkej múky (T650), 1 PL octu, 1 kopcovi-PL masť, 150 ml vody, KL soľ; plnka: mletý mak, cukor, čerešne alebo jablká; na dokončenie: roztopená masť, múka, práškový cukor

Postup:

V pohári (v miske) si vo vlažnej vode rozpustíme soľ. V druhej miske zmiešame ostatné prísady a vlejeme slanú vodu.

Vypracujeme jemné cesto, ani tvrdé ani mäkké, trvá to asi 10 minút. Následne dáme cesto do teplej misky, nie však horúcej, a necháme asi hodinu odpočívať.

Na stôl si rozprestrieme obrus, ktorý jemne posypeme múkou, aby sa cesto o obrus neprilepilo. Do stredu položíme cesto, ktoré už nesmieme premiesiť, inak by muselo opäť odpočívať. Pomocou rúk cesto od stredu vyťahujeme ku krajom stola, aby bolo čo najtenšie. Malo by byť také ako papier. Následne navrstvíme mak s cukrom a poukladáme ovocie. Hrubšie okraje odrežeme, aby bolo cesto rovnomerne hrubé. Potom pomocou obrusu štrúďľu zatočíme a povrch pomastíme rozpustenou masťou. Štrúďľu opatrne preniesieme na papierom vystlaný plech a pečieme vo vyhriatej rúre na 200 °C do zlatista. Počas pečenia štrúďľu potrieme ešte aspoň raz roztopenou masťou. Pred podávaním ju posypeme práškovým cukrom.

Katka Duchovičová, Partizánske

zdroj: Katka Duchovičová

SLANINOVÝ POSÚCH

Potrebuje:

0,5 kg hladkej múky, 1,5 ČL soli, 1 ČL rasce, 2 lyžice octu, 2 stredné zemiaky, 1 kocka droždia + mlieko na kvások, mix masťnej a prerastenej slaniny, cesnak

Postup:

Zemiaky si uvaríme v šupke a vychladnuté nastrúhame na jemnom strúhadle. Z droždia, mlieka a trochy cukru si zarobíme kvások, ktorý následne dáme

do múky. Pridáme ostatné ingrediencie a podľa tuhosti cesta pridáme vodu alebo mlieko. Vykysnuté cesto vyklopíme na olejom potretý plech a vlhkými rukami ho po plechu rozprestrieme. Do cesta postrkáme na kocky nakrájanú slaninu a potrieme roztláčeným cesnakom zmiešaným so soľou a trochou vody (ako na langoše). Dáme piecť do vyhriatej rúry do zlatista.

Lucia Kmeťová, Trenčianske Stankovce

zdroj: Lucia Kmeťová

PŠENIČNO-RAŽNÝ KVÁSKOVÝ CHLIEB

Potrebuje:

150 g ražnej chlebovej múky, 150 g vody, 1 PL materského kvásku, 400 g pšeničnej chlebovej múky na kváskovanie, 170g vody, 2 ČL soli, 1 ČL rasce, semenka podľa chuti

zdroj: Zuzana Pavlovičová

Postup:

V sklenenom pohári zmiešame 150 g ražnej múky a 150 g vody, pridáme kvások a lyžicou zmiešame. Prikrývame a necháme na linke kvasiť cez noc alebo 9 – 12 hodín do zdvojnásobenia objemu. Potom pridáme ostatné suroviny a vymiesime pevné cesto. Je lepivé, no odliepa sa od stien misky a na povrchu je hladké. Cesto dáme do misky a 2 – 3-krát ho každých 40 minút preložíme. To znamená, že ho mokrou rukou alebo pevnou stierkou na cesto podoberieme z jednej strany, vytiahneme do výšky a preložíme na protiahlú stranu. Po preložení si na mierne pomúčenej doske vytvarujeme bochník, ktorý dáme do ošatky spojom nahor a necháme kvasiť cca 3 – 4 hodiny alebo do zdvojnásobenia objemu.

Cesto vyklopíme na pekáč, vložíme do vyhriatej rúry na 250 stupňov so zaparením (ďalší rozpálený plech s vodou) a rýchlo zatvoríme. Na 250 stupňov pečieme prvých 10 minút. Potom teplotu znížime na 200 stupňov a pečieme ešte asi 30 minút.

Zuzana Pavlovičová, Považská Bystrica

Otestujte si vedomosti o zliechovskej doline

1. Počas panovania Leopolda I., proti ktorému bolo zamerané sprisahanie, sa odohrala bitka pri Viedni. Čo bolo jej výsledkom?

- a) koniec tureckej expanzie v strednej Európe a postupný pád Osmanskej ríše
- b) rozdelenie Uhorska na Osmanskú ríšu, Habsburskú monarchiu a Sedmohradské kniežatstvo
- c) koniec Habsburskej monarchie

2. Ako sa volá časť Valaskej Belej, kde nacisti zajali Rómov, ktorých následne popravili?

- a) Šípkov
- b) Nová Pešť

c) Bukovec

3. Akú výšku má vrch Strážov?

- a) 1 120 m n. m.
- b) 1 220 m n. m.
- c) 1 213 m n. m.

4. Ktorá farba dominuje zliechovskému kroju?

- a) biela
- b) zelená
- c) modrá

5. V ktorom roku vyhlásili Národnú prírodnú rezerváciu Strážov?

- a) 1975
- b) 1979
- c) 1981

Správne odpovede:
A, B, C, A, C

Križovka

Autor križovky: Juraj Mitošinka	nezmyselné	3. časť tajničky	odobrať	Pomôcky: Anu, ortiť, pako, nažka, klišé	klín na spájanie plechov	skratka autonómnej oblasti	mrkni	stekajú (kniž.)	Anna (dom.)	Pomôcky: tetanus, Lac, mao, Judea	opojene	biblické ženské meno	skratka tankovej divízie	írka, po česky	zadná časť hlavy, záhlavie
babylonský boh neba				suchý nepukavý plod druh tuku						čierny jednoklonný nerast					
vášnivý milovník kníh										1. časť tajničky kilogram (hovor.)					
vakovitý miešok (odb.)						jediný exemplár ošúchaná fráza							skratka klavíra makateľne (hovor.)		
poskytni údaje					točím trikot							šachová figúrka naviň			
rozrývať				tkot (bás.) frkol				ženské meno 2. časť tajničky						5. časť tajničky	opäť, znova
skratka dopravnej nehody			kráľovič mzda						onak (hovor.) často liať						
nedošiel										mužské meno snivať					
jemné, ľúbezné (bás.)							sulfid kremnatý príslušník Slovanov				mužské meno značka hliníka				
Pomôcky: skrot, nubuk, nesa, Pomona	juhoamerická lama infekčná choroba					múr náhla zásadna zmena						Oskár (dom.) tučná			
ukazovacie zámeno					hovorilo (kniž.) keď								skratka televízie nástroj pri pluhu		
značka elektrón-voltu			nateriať lakom stane sa belším									vychovávateľka detí v rodine pofoval			
znášaj utrpenie					kuť staroveký štát					leto, po česky prinášať plody					silno triaslo
pozdrav mládeže					značka pre katal skr. štátu Kansas				rozkoval hojná rastlina						
druh usne (kož.)						rozdielne kráľ starovekých Latínov									
po troche jedol							ľud nevlastní						regulačné miesto oválny výrastok		
soľ kyseliny selénovej								skratka pre milión korkový výrobok					skratka súhvezdia Jašterica odlamujem		
	typ mysu	dvojhĺaska osobitne			blúdiť (kniž.) skonanie							Ludovít (dom.) Zoroslav (dom.)			
biblický staviteľ korábu					mužské meno žrde na vozoch							zátoka vzorec sulfidu platnatého			
znížený tón E			sklenár (zastar.) okultné krvácanie						rímska bohyňa predložka so 7. pád.						
4. časť tajničky							ošpliechal								
goniometrická funkcia zn. sec							koso, bokom (zried.)						vzorec oxidu uránatého		

Vyžrebovali sme piatich lúštitel'ov križovky

V minulom čísle dvojmesačníka Trenčín región sme hľadali pranostiku: Keď chceš mať zemiaky skoro v hrnci, zasaď ich v marci. Mailom i poštou nám dohromady prišlo 218 správnych odpovedí. Vyžrebovali sme 5 výhercov, ktorí získajú cestovný lexikón alebo bedeker. Odmenenými lúštitel'mi sú: Milan Kurnas, Lehota pod Vtáčnikom, Mária Lišková, Nitra, Zuzana Šubová, Brezová pod Bradlom, Róbert Kubica, Kofačno, Alena Finiková, Nedožery-Brezany.

Všetkým výhercom gratulujeme.

A súťažiť môžete aj opätovne. V aktuálnej križovke sa ukrýva citát o cestovaní. Jeho znenie nám posielajte najneskôr do 20. augusta 2020 na redakčný e-mail: redakcia@trenclinregion.sk alebo poštou na adresu: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Výhercovia sa môžu opätovne tešiť na zaujímavé ceny. Držíme palce.

Cesta na kopec

Katarína Tekel'ová vymenila novinárčinu za podnikanie a motivuje druhých

Ako novinárka ste pracovali v regióne, náš kraj ste pobehali už počas tejto pracovnej etapy. Čo vás na Trenčianskom kraji fascinovalo?

„Páčia sa mi mestá, mám rada upravené námestia, malé zaujímavé uličky... Rada vyhľadávam témy, ktoré sme mohli nakrútiť v prírode. Šli sme na Vápeč, keď miestni na vrchu našli capa a turisti sa báli chodiť hore. Horím si, poďme tam! Budeme v robote, budeme na kopci, spojíme to a urobíme z toho veselý materiál.“

Pamätám si, že ste divákovi predstavili aj prírodné zaujímavosti, ako napríklad večne teplý prameň v Považskej Teplej.

„Na jednej strane cesty prameň vyviera a má teplotu asi 26 – 27 °C. Keď prejdete popod mostík, na druhej strane je jazierko, kde je celoročne 17 stupňov. A je jedno, či je vonku 20, 35 alebo mínus 15 °C. Mimochodom, tam sa teraz začíname chodiť otužovať.“

Čo vás na otužovaní láka?

„Zažiadalo sa mi schladit'. Ten po-

cit, keď tam vližam, to je... fuuuuu! Brucho by som si vtiahla až ku krku. Ale keď už som tam, je to perfektný pocit. Asi by som to ešte nenazvala otužovanie, praví otužilci by ma asi vysmiali... Ale je to môj malý veľký krok, som totiž obrovský milovník tepla – milujem saunu, zbožňujem horúcu sprchu a toto je pre mňa extrém.“

Úspešnú kariéru redaktorky ste uzavreli, spravodajstvo vymenili za

podnikanie. A okrem iného vás vnímam ako „motivátorku“.

„Nooooo (smiech). Možno budem znieť neskromne, ale stretla som sa s tým, že – jéééj, ako si ma nabila pozitívnu energiou! Nebolo to tak vždy, boli časy, keď som sa vedela opustiť, ale už je to inak. Do veľkej miery za to môže aj môj muž Tonko, s ktorým sa snažíme z vecí naokolo vziať to pozitívne. Neriešiť, čo sa stane, ale ako na to zareagujeme. Bolo to tak aj teraz počas korony, keď sa zavreli

jasle (Katka prevádzkuje súkromné jasle – pozn. red.), deti ostali doma, naplánované nakrúcanie sme museli stopnúť. Mohla som si začať búchať hlavu o stôl a hovoriť, aké to bude ťažké obdobie... Ale my sme sa doma rozhodli, že z toho vytážime maximum. Začali sme kvásť a piecť chlebič, robili sme si mliečny kefir a tvaroh, začala som chovať kombuchu. A keď sa dalo, šli sme do prírody.“

Navštívili ste miesta, kam ste sa už dlho chystali a nikdy na to nebol čas?

„Presne toto sme si povedali. Manínsku tiesňavu máme pod nosom, ale vždy sme uprednostnili zvučnejšie vrcholy. No a keď sme sa mali zdržiavať doma, obmedziť cestovanie, tak sme si prešli Malý aj Veľký Manín, Havranu skalu, boli na skale nad Moštencom či na Vršatci, pozreli sme sa aj na Chmeľovú. Poobjavovali sme miesta, kde sme doteraz neboli, a bolo to super. A čím ďalej, tým viac ma to ťahá napríklad aj do Manínskej tiesňavy. Tá toho ponúka nespočetne veľa. Okrem bráľ pomedzi asfaltku aj Bosmany – hrebeň smerom na Praznov, množstvo alternatív, výhľadov...“

Sú miesta v Trenčianskom kraji, kam sa určite chcete vybrať?

„Tých miest je milión. Najbližšie by sme chceli dať z Mojtiána Rohatú skalu. Výhľad odtiaľ musí byť nádherný. Milujem, keď vidím machy, trávu, zeleň. Môžem si aj zaliezť po skalách, len nech to nie je čistý kameňolom. Chystám sa na Kostolec, z Vršatca na Lednický hrad. A nemám prejdené okolie Prievidze a Handlovej.“

Prírodu ste dokázali do svojej práce „prepašovať“ ako novinárka, no inšpirujete ňou aj svojich klientov...

„Hovorí sa, že biznis je úzko prepojený so športom, najmä čo sa týka výdrže a prekonávania prekážok. Za krásnym výhľadom treba chodiť, nie je to vždy ľahké. Tiež sa musíme niekedy šplhať, niekedy to chceme otočiť. Ale spomenieme si na cieľ, na ten pocit hore, aké to tam bude parádne a čo všetko sme dokázali prekonať. A keď niekto príde s problémom alebo má ťažšie obdobie, tak práve z tohto sa dá veľa čerpať. Každý má pomyselný kopec a šplhá sa naň.“

zdroj: Katka Tekel'ová 2x